

DX-16080002040501

Seat No. _____

M. Com. (Sem. IV) (W.E.F. 2016) Examination

April - 2022

International Accounting

(Old Course)

Time : 2.30 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નની જમણી બાજુ ગુણ દર્શાવેલ છે.
(2) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

- 1 પ્રિન્સ લિમિટેડમાં બે ડિવિઝન A અને B છે. ડિવિઝન A 5,00,000 એકમોનું 20 ઉત્પાદન અને વેચાણ કરી સરેરાશ રોકાયેલી મૂડી પર 20% વળતર મેળવવાની અપેક્ષા રાખે છે. ડિવિઝન 'A'ની નીચેની વિગતો પ્રાપ્ત છે.

વિગત	રકમ
સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચ	12,50,000
ચલિત પડતર એકમદીઠ	1.00
સરેરાશ મિલકતો :	
પ્લાન્ટ અને યંત્રો	10,00,000
જમીન મકાન	10,00,000
દેવાદારો	3,00,000
સ્ટોક	2,00,000

હાલમાં બજારમાં માંગ ઘટવાથી ડિવિઝન 'A'ના 3,75,000 એકમો જ બજારમાં વેચી શકાય તેમ છે. બાકીના 1,25,000 એકમો ડિવિઝન 'B'માં ટ્રાન્સફર થઈ શકે તેમ છે, પરંતુ આ માટે ડિવિઝન 'A' એકમદીઠ રૂ. 4ની અપેક્ષા રાખે છે. જ્યારે ડિવિઝન 'B' એકમદીઠ રૂ. 2 આપવા તૈયાર છે. ડિવિઝન 'A' પાસે બીજો વિકલ્પ ફક્ત 3,75,000 એકમોનું ઉત્પાદન કરીને ફક્ત બાહ્ય બજારમાં વેચવાનો છે. આમ કરવાથી તેની રોકાયેલી મિલકતો માટે રૂ. 5,00,000નો તથા સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચમાં રૂ. 80,000નો ઘટાડો થશે.

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી ડિવિઝન A માટે મહત્તમ નફાવાળી અભિક્રિયાની સલાહ આપો.

અથવા

DX-16080002040501]

1

[Contd...

- 1 રામદેવ કંપની પોતાની વસ્તુ ત્રણ વિભાગ A, B અને C દ્વારા ઉત્પન્ન કરે છે. 20
તેની વર્ષ 2021-22ની વિગતો નીચે મુજબ છે :

વિગત	વિભાગ A	વિભાગ B	વિભાગ C	કુલ
વેચાણ	48,000	36,000	36,000	1,20,000
- બાદ : ઉત્પાદન ખર્ચ				
સ્થિર	-	3,000	600	3,600
ચલિત	36,000	21,000	20,400	77,400
- બાદ : વહીવટી ખર્ચ				
વેચાણ ખર્ચ	12,000	12,000	15,000	39,000
વેચાણ ખર્ચ	4,020	3,480	5,160	12,660
ચોખ્ખી આવક	6,060	6,300	6,960	19,320
	1,920	2,220	2,880	7,020

- (1) A વિભાગના વેચાણમાં રૂ. 6,000નું C વિભાગને ઉત્પાદન ખર્ચ કરેલ વેચાણનો સમાવેશ થાય છે.
- (2) વહીવટી ખર્ચમાં રૂ. 3,900 સામાન્ય ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે. જે દરેક વિભાગના કાચા નફાના પ્રમાણમાં ફાળવવાના છે.
- (3) વેચાણ ખર્ચમાં રૂ. 3,000ના સામાન્ય ખર્ચનો સમાવેશ થાય છે. જે દરેક વિભાગમાં તેના વેચાણના 2.5% લેખે ફાળવવાના છે.

ઉપરોક્ત વિગતો પરથી ચોખ્ખા ફાળાના ગુણોત્તર અભિગમ દ્વારા વિભાગોની કામગીરીને અગ્રતા ક્રમ આપો.

- 2 હેમ લિ.ની એક શાખા કેલિફોર્નિયા યુ.એસ.એ.માં આવેલી છે. જેનું ચલણ 20
U.S. \$ છે. તા. 31-3-2021ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

વિગત	ઉધાર \$	વિગત	જમા \$
શરૂઆતનો સ્ટોક	7,650	મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	12,600
ખરીદી	47,340	વેચાણ	66,600

દેવાદારો	2,050	લેણદારો	1,800
રોકડ	1,200	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	210
આયાત-નિકાસ ખર્ચા	12,600	કમિશન	5,400
પગાર-મજૂરી	7,200		
સ્ટેશનરી ખર્ચ	3,600		
પરચૂરણ ખર્ચા	1,010		
ફ્રિ હોલ્ડ મકાન	1,530		
વાહનો	450		
યંત્રો	1,980		
	86,610		86,610

વધારાની માહિતી :

- (1) શાખા પાસે આખર સ્ટોક US \$ 10,800નો છે.
- (2) યંત્રો તા. 1-10-2020ના રોજ ખરીદ્યા હતા.
- (3) ફ્રિ હોલ્ડ મકાન અને વાહનો પર 10% લેખે તેમજ યંત્રો પર 20% લેખે ઘસારો ગણો.
- (4) શાખાની સ્થિર મિલકતો 1-4-2020ના રોજ ખરીદેલ છે.
- (5) હૂંડિયામણના દર નીચે મુજબ હતા :

તા. 31-3-2020 1 \$ = રૂ. 75

તા. 31-3-2021 1 \$ = રૂ. 79

સરેરાશ દર 1 \$ = રૂ. 77

ભારતીય હિસાબી ધોરણ-11 મુજબ શાખાનું કાર્યું સરવૈયું, વેપાર ખાતું, નફા-નુકસાન ખાતું, પાર્ટી સરવૈયું મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે તૈયાર કરો.

અથવા

2 રાજકોટ SS બ્રધર્સની એક શાખા શિકાગોમાં છે. ત્યાંનું ચલણ યુ.એસ. ડોલર (\$) 20

છે. શિકાગો શાખાનું તા. 31-3-2021ના રોજનું કાર્યું સરવૈયું નીચે મુજબ છે :

વિગત	ઉધાર બાકી \$	જમા બાકી \$
ખરીદી	33,750	-
મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	-	1,23,000
દેવાદારો	4,500	-
રોકડ સિલક	2,250	-
કાયમી મિલકતો	1,38,000	-
વેચાણ	-	82,500
લેણદારો	-	3,000
ભાડું	3,000	-
વહીવટી ખર્ચ	7,500	-
અન્ય પરચુરણ ખર્ચ	4,500	-
શરૂઆતનો સ્ટોક	15,000	-
	2,08,500	2,08,500

મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં શાખા ખાતાની ઉધાર બાકી રૂ. 60,00,000 દર્શાવેલી છે. આખર સ્ટોક 12,000 \$ છે. કાયમી મિલકતો પર વાર્ષિક 10% ઘસારો ગણો. મિલકતો તા. 1-4-2020ના રોજ ખરીદેલ છે.

વિદેશી ડૂંડિયામણનો વિનિમય દર નીચે મુજબ છે :

તા. 1-4-2020 1 \$ = રૂ. 75

તા. 31-3-2021 1 \$ = રૂ. 79

સરેરાશ દર 1 \$ = રૂ. 77

ઉપરની માહિતી પરથી મુખ્ય ઓફિસના ચોપડે શાખાનું વેપાર ખાતું, નફો-નુકસાન ખાતું અને પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

- 3 જાનકી લિ.એ 12,00,000 ડોલરની એક સ્થિર મિલકત તા. 1-1-2020ના રોજ ખરીદી. તે પૈકી 10,00,000 ડોલર વિદેશી ચલણ મુજબની લોન સહાય હતી. જ્યારે બાકીની રકમ સરકારી સબસીડી (સહાય) દ્વારા મળી હતી. વિદેશી લોન પર 10% વાર્ષિક વ્યાજ લેવામાં આવે છે. 1 ડોલરનો હૂંડિયામણ દર નીચે મુજબ હતો :

તા. 1-1-2020 1 \$ = રૂ. 76.00

તા. 31-12-2020 1 \$ = રૂ. 76.50

તા. 31-12-2021 1 \$ = રૂ. 77.00

કંપની તેના વાર્ષિક હિસાબો દર 31 ડિસેમ્બર કરે છે. ઘટતી જતી બાકી પદ્ધતિએ વાર્ષિક 15% લેખે ઘસારો ગણવામાં આવે છે. તા. 31-12-2020ના રોજ અને તા. 31-12-21ના રોજ કંપનીએ બાકી વ્યાજના સાથે બંને તારીખોએ અનુક્રમે 2,00,000 ડોલર અને 1,50,000 ડોલર ચૂકવ્યા હતા.

ભારતીય હિસાબી ધોરણ-11 મુજબ બંને વર્ષ માટે મિલકતની બાકી ખેંચવાની રકમ અને બંને વર્ષ માટે ઘસારાની ગણતરી કરો.

અથવા

- 3 વિદેશી કંપની પાસેથી મનિષ લિ.એ એક મશીન \$ 3,60,000ની કિંમતે ખરીદ્યું તે માટે વિદેશી કંપનીએ નાણાકીય સુવિધા લોન સ્વરૂપે કરી આપી હતી. લોનની મુદ્દલ 6 વાર્ષિક હપતાઓમાં વાર્ષિક 15% લેખે ચાર્જિસ સહિત રકમ ચૂકવવાની હતી.

હપતા નંબર	1	2	3	4	5	6
રૂ.	80,000	80,000	60,000	60,000	40,000	40,000

મશીન પ્રથમ વર્ષના અંત સુધીમાં ગોઠવીને ઉપયોગમાં લીધેલ. વિનિમય દરો નીચે મુજબ આપવામાં આવેલ છે.

વિગત	ડોલર (\$)	રૂ.
ખરીદી સમયે (T ₀)	1	70.00
પ્રથમ વર્ષના અંતે (T ₁)	1	72.00
બીજા વર્ષના અંતે (T ₂)	1	71.50
ત્રીજા વર્ષના અંતે (T ₃)	1	73.00
ચોથા વર્ષના અંતે (T ₄)	1	74.00
પાંચમા વર્ષના અંતે (T ₅)	1	72.50
છઠ્ઠા વર્ષના અંતે (T ₆)	1	76.50

આ માહિતી પરથી હિસાબી ધોરણ-11 અનુસાર કાયમી મિલકતોની T₁, T₂, T₃, T₄, T₅ અને T₆ મુજબ દરેક વર્ષે બાકી ખેંચવાની રકમ જણાવો.

4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ ત્રણ)

15

- (1) સામાન્ય સ્વીકૃત હિસાબી સિદ્ધાંતો (GAAP)
- (2) એકાઉન્ટીંગ ધોરણો સેટ કરવાની પ્રક્રિયા
- (3) IFRS
- (4) ભારતીય હિસાબી ધોરણોના હેતુઓ
- (5) એકાઉન્ટીંગ સ્ટાન્ડર્ડ બોર્ડ (હિસાબી ધોરણ મંડળ)

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Figures to the right side indicate marks.
(2) Show necessary calculations as a part of answer.

- 1 Prince Ltd. has two production divisions, division A and **20**
division B. A division of the company set a target sales of 5,00,000
units of a component X at a price of fetch a return 20% on the capital
employed. The following data are available for division A :

Particulars	Rs.
Total Fixed costs annual	12,50,000
Variable cost per unit	1.00
Capital employed :	
Plant & Machinery	10,00,000
Land & Building	10,00,000
Debtors	3,00,000
Stock	2,00,000

The market can however absorb only 3,75,000 units of X. Consequently division B is agree to buy remaining 1,25,000 units. Division A is willing to supply this quantity to division B at Rs. 4 per unit. Division B wants it at Rs. 2 per unit. If company restricts its activity to 3,75,000 units of market sales, it could reduce the investments in total capital employed by Rs. 5,00,000. Besides it fixed expenses will also go down by Rs. 80,000.

You are required to advise the most profitable course of action for division A.

OR

- 1 Ramdev Company produces its production within the three departments A, B and C. He provides the following information for the year 2021-22. 20

Particular	Dept. A	Dept. B	Dept. C	Total
Sales	48,000	36,000	36,000	1,20,000
Less: Production Expenses:				
Fixed	-	3,000	600	3,600
Variable	36,000	21,000	20,400	77,400
	12,000	12,000	15,000	39,000
Less: Administration Expenses	4,020	3,480	5,160	12,660
Sales Expenses	6,060	6,300	6,960	19,320
Net Income	1,920	2,220	2,880	7,020

- (1) The sales of Rs. 6,000 in department A is included in the sales done by production expenses of department C.
- (2) General expense of Rs. 3,900 is included in administrative expense which is distributed on the bases of gross profit ratio of all departments.
- (3) General expenses of Rs. 3,000 is included in sales expenses which is deistributed to each department on 2.5% of their sales.

From the above information give preference to department activities according to net contribution ratio approach.

- 2 Hem Ltd. has a branch in California, USA. Its currency is USD (\$). The following is the trial balance of it as on 31-03-2021 :

Particulars	Debit \$	Particulars	Credit \$
Opening stock	7,650	Head office account	12,600
Purchase	47,340	Sales	66,600
Debtors	2,050	Creditors	1,800
Cash	1,200	Bank overdraft	210
Import-export expense	12,600	Commission	5,400
Salary-wages	7,200		
Stationery exp.	3,600		
Sundry expense	1,010		
Freehold building	1,530		
Vehicles	450		
Plants	1,980		
	86,610		86,610

Additional Information :

- (1) Closing stock of a branch was valued at \$ 10,800.
- (2) Plant was purchased on 01-10-2020.
- (3) Calculate depreciation 10% on freehold building and vehicles and 20% on plants.
- (4) Fixed assets of branch were purchased on 01-04-2020.
- (5) The Exchange rates are as under :

As on 31-3-2020	1 \$ = Rs. 75
As on 31-3-2021	1 \$ = Rs. 79
Average Rate	1 \$ = Rs. 77

From the above information as per AS-11, prepare Trial Balance, Trading Account, P & L Account and Balance Sheet of branch in the books of head office.

OR

- 2 SS brothers of Rajkot has a branch in Chicago. Its currency is USD (\$). The following is the trial balance of it as on 31-03-2021 : 20

Particulars	Debit bal. (\$)	Credit bal. (\$)
Purchase	33,750	-
Head Office Account	-	1,23,000
Debtors	4,500	-
Cash balance	2,250	-
Fixed assets	1,38,000	-
Sales	-	82,500
Creditors	-	3,000
Rent	3,000	-
Administrative expense	7,500	-
Other sundry expense	4,500	-
Opening stock	15,000	-
	2,08,500	2,08,500

The debt balance of branch account was Rs. 60,00,000 in the books of head office. Closing stock was valued at 12,000 \$. Calculate depreciation on fixed assets at 10%. Fixed assets were purchased on 01-04-2020. The Exchange rates are as under :

As on 01-04-2020 1 \$ = Rs. 75

As on 31-03-2021 1 \$ = Rs. 79

Average Rate 1 \$ = Rs. 77

From the above information, prepare Trading Account, P & L Account and Balance sheet of branch in the books of head office.

- 3 Janki Ltd. purchased a machine of U.S. \$ 12,00,000 on 01-01-2020 of which U.S. \$ 10,00,000 were received by foreign loans and remaining amount is from government subsidy. 10% interest is payable on foreign loan. Exchange rate of Dollar (\$) is as under : 15

On 1-1-2020 1 \$ = Rs. 76.00

On 31-12-2020 1 \$ = Rs. 76.50

On 31-12-2021 1 \$ = Rs. 77.00

Accounts are prepared on 31st December every year. Provide depreciation on WDV method @ 15%. Company has paid installments with interest on 31-12-2020 and 31-12-2021 respectively of US \$ 2,00,000 and US \$ 1,50,000.

Calculate the closing balance of machines as well as the amount of depreciation for both the years as per AS-11.

OR

- 3 Manish Ltd. purchased a machine of \$ 3,60,000 from a foreign company. A foreign company made financial facility for Manish Ltd. in form of loan. The loan is repayable in six annual installments with 15% charges as under : 15

Instalment No.	1	2	3	4	5	6
Rs.	80,000	80,000	60,000	60,000	40,000	40,000

The machine becomes useable at the end of first year. The exchange rates are given below :

Particulars	Dollar (\$)	Rs.
At the time of purchase (T ₀)	1	70.00
At the end year first year (T ₁)	1	72.00
At the end year second year (T ₂)	1	71.50
At the end year third year (T ₃)	1	73.00
At the end year fourth year (T ₄)	1	74.00
At the end year fifth year (T ₅)	1	72.50
At the end year sixth year (T ₆)	1	76.50

From the above information calculate the balance carry forward of fixed assets T₁, T₂, T₃, T₄, T₅ and T₆ for every year as per Accounting Standard No. 11.

- 4 Write short notes (any three) 15
- (1) GAAP
  - (2) Process of Setting Accounting Standards
  - (3) IFRS
  - (4) Objectives of Indian Accounting Standard
  - (5) Accounting Standard Board.